

EL

LLIBRES

Terry Hayes, Kurt Vonnegut, Elena Crespi i Marina Sáez, entre les novetats editorials

SALUT

Alguns dels avenços mèdics que han captat l'atenció mediàtica els últims mesos

MAGAZÍN

Núm. 334

Divendres, 21 de juny de 2024

LAURA JOU

“M’interessen les dones en conflicte, que tenen història”

ENTREVISTA

LAURA JOU

“A mi m’interessa molt el tema de la dona, tingui l’edat que tingui”

Entrevistem Laura Jou amb motiu de l’estrena de la seva segona pel·lícula, ‘Caída libre’, després de la seva ‘première’ en el marc del Bcn Film Fest 2024. Especialitzada en la direcció d’actors, Jou va dirigir un curtmetratge produït per J. A. Bayona, ‘No me quites’ (2016), i debutava en el llargmetratge amb una adaptació de la novel·la de Pep Puig ‘La vida sense la Sara Amat’ (2009). ‘Caída libre’, una idea d’ella mateixa amb guió de Bernat Vilaplana, ha estat produïda de nou pel cineasta i productor J. A. Bayona, i aborda la crisi vital d’una dona madura, Marisol (Belén Rueda). El daltabaix de Marisol comença quan descobreix que el marit l’enganya amb una altra dona més jove, un desengany que repercutirà en la seva vida professional, ja que com a entrenadora de gimnàstica rítmica pressionarà amb extrema duresa una de les seves alumnes.

Text: Joan Millaret
Fotografia: AMIC

Com sorgeix el projecte de *Caída libre*?

Jo estava treballant amb J. A. Bayona i Belén Atienza a *Un monstre em ve a veure* (2016) i tenia la idea de fer un llargmetratge. Tenia una coneguda que just s’havia divorciat perquè el marit se n’havia anat amb una dona més jove i havia tingut un fill amb ella, amb la jove, quan ella estava en plena menopausa i amb tota la problemàtica de fer-se gran i tal. I em va atrapar tant la història que vaig encetar un treball de camp sobre dones que tinguessin 60 anys que sentissin que se’ls havia arruïnat la vida per culpa d’un fet similar. Em vaig trobar històries molt commovedores i em va semblar molt injust que a l’home se li permeti recomençar de nou i poder ser pare i a les dones, no, perquè ja estan amb la menopausa i s’invisibilitzen. I després també m’interessa molt el tema de l’obsessió, del desig, del que costa prendre la vida tal com és. Tot això, juntament amb una posició meua personal, perquè va desembocar en aquesta història.

Com ha estat la implicació del cineasta i productor J. A. Bayona?

M’ha ajudat sobretot com a director a aclarir-me, a clarificar-me. Sempre m’ha donat molta llibertat. Bayona valora les meves idees, la meua visió com a artista i m’ha defensat molt. I qui ha estat més al rotatge com a productora, en el dia a dia, ha estat

“És un maltractament, entre cometes, justificat, perquè a ella li estan fent molt mal. Serveix per explicar que allò que et fan, ho acabes fent, que com a víctima pots acabar sent un maltractador, també”

obsessionada amb les dones de 80 anys, així que no m'estranyaria que acabés fent una pel·lícula sobre aquesta edat, perquè em sembla fascinant el món de la dona.

Hi ha un canvi de registre entre el thriller de *La vida sense la Sara Amat* i el melodrama de *Caída libre*, no?

Caída libre és melodrama i thriller. Jo vaig rodar un melodrama, però el vaig muntar com a thriller. Llavors té les dues coses, de thriller i de melodrama. És molt diferent de *La vida sense la Sara Amat* tot i que hi ha un interès per la profunditat psicològica dels protagonistes. Està molt valorat tota la part simbòlica, formal, estètica. És molt ambiciosa *Caída libre*. Jo estava molt obsessionada que cada plànol fos memorable, que hi hagués molta textura, que hi hagués molts símbols, que el color estigués molt treballat.

Has buscat el protagonisme d'una dona madura, un fet força inusual en el cinema actual?

És que a mi m'interessen les dones en conflicte, que tenen història, que estan en processos problemàtics, que la vida els posa bastons a les rodes. En general, m'agraden les pel·lícules on hi ha conflicte, on hi ha resistència. Aleshores a mi em sembla que en una adolescent puc trobar resistències i conflicte i en una dona de 50 anys, també, igual que en una de 80. A mi, les històries que només siguin descriptives no m'interessen tant com les històries de superació o heroïques o de thriller o de conflicte.

Sempre havia pensat en Belén Rueda per a aquest paper que li escau tan bé?

Sí. Des del començament. Els productors ja havien treballat amb ella a *El orfanato* (2007, J. A. Bayona), llavors me la van proposar i em va semblar una molt bona idea perquè tenia l'edat, tenia el físic, tenia l'experiència i tenia el talent.

El film sembla que juga premeditadament amb l'ambivalència d'un rostre associat al cinema fantàstic o de terror com és el de Belén Rueda?

Sí, una mica. Però vaig forçar-ho. Hi ha algun deix una mica fantàstic. I pensa que no hem muntat tots els plànols que tenien aquesta qualitat. Però sí que és veritat que hi ha una mica una voluntat, també de guió, que respiri alguna cosa una mica fantàstica, com especial. Està buscat. I després la part del thriller també està molt present, està molt subratllat. Ens preguntem “Què farà? Què passarà?” quan aquest personatge sembla que pot embogir.

Un dels pilars del film és l'activitat professional de la protagonista com a entrenadora de gimnàstica rítmica. D'on ha sortit la idea de buscar aquesta activitat esportiva? Ja la coneixien?

No ho coneixia, però era un context que m'anava molt bé per explicar un personatge tan rígid, tan autoritari, tan controlador. Jo sabia que havia de tenir una feina aquest personatge on podia obrir tot el ventall de caràcter que té. És una dona que vol guanyar en la vida, que vol controlar –també pot haver-hi dependents així, o forneres–, però m'in-

teressava un context en què això fos molt evident i que fos cinematogràfic i bonic de fotografiar. I, curiosament, la gimnàstica rítmica no apareix en cap altra sèrie ni pel·lícula. I això va ser molt interessant per a nosaltres.

Hi ha un comportament reprovable associat al personatge de Belén Rueda, caracteritzada per la seva duresa, a estones assetjament, fins i tot?

El que passa és que és un maltractament, d'alguna manera, permès. No és molt greu, diguéssim, el maltractament a què ella sotmet les gimnastes. És un maltractament, entre cometes, justificat, perquè a ella li estan fent molt mal. Serveix per explicar que allò que et fan ho acabes fent, que com a víctima pots acabar sent un maltractador, també.

La protagonista jove, Mariia Netavrovana, la gimnasta que pateix la pressió de l'entrenadora, debuta com a actriu. Com ha estat aquesta elecció?

Ella és refugiada de guerra, ucraïnesa, i exgimnasta. Però jo li vaig veure fusta d'actriu. Li vaig fer un càsting i em va encantar. Perquè té una cara que et mors, perquè té una sensibilitat, una vulnerabilitat especial. I jo, que la meua especialitat és la direcció, vaig sentir que podia dirigir-la perfectament.

A part de l'activitat professional, l'altre pilar de la pel·lícula és la crisi matrimonial que travessa Marisol, no?

Exacte. Una cosa afecta l'altra. Una cosa que vam mirar molt en el guió és de quina manera jugàvem amb l'equilibri entre l'àmbit personal i la feina. Com més dolguda és en l'àmbit personal, més autoritària i dura és en la seva feina. I més enllà d'això, quan ella fa mal a algú s'està fent mal a ella mateixa. Perquè és una dona que està desfeta, i per això necessita emmascarar-se, estegir-se, endurir-se. És una dona rígida, i com tot el que és rígid es trenca. Què és el que desitja al final l'espectador, que se la foti d'una vegada, per veure com es pot començar de zero una altra vegada. És un Porsche amb gas a fons i el fre al màxim. L'únic destí que té, un caràcter com aquest, és adonar-se que així no pot continuar.

Podríem dir que és una pel·lícula sobre perdre el control, no?

Sí. I acceptar les coses tal com són. És un viatge de la rigidesa a la sororitat, un viatge de la masculinitat a la feminitat, del control a l'acceptació, de l'ego a l'essència. És un viatge que, a poc a poc, ella ha d'anar aprenent a fer per acceptar-se.

Hi ha una escena a l'inici de la pel·lícula molt simbòlica que és quan ens presenten la Marisol maquillant-se davant del mirall, com si es posés pintures de guerra, una màscara, no?

Exacte. Ella s'està emmascarant. S'està cobrint, s'està tapant, com una guerrera. La base del maquillatge que es posa és també per cobrir-se les imperfeccions. I és que té molt de sentit en la pel·lícula. Té molt sentit començar així la pel·lícula perquè és una declaració de principis. És algú que es tapa a si mateix per agafar una presència de duresa, de perfecció, d'impecabilitat, perquè ella, per ella mateixa, no es deixa ser per poder, doncs, sortir al món.

Altres elements simbòlics associats al personatge d'ella és la manera que té d'esmorzar els ous durs, oi?

Sí. Molt. És una idea una mica boja que vaig tenir rodant, no estava previst abans. I em semblava que trencar una cosa com delicada, de la manera com ella ho trenca és com si s'ho fes a ella mateixa, com si ella mateixa es trenqués a ella mateixa. I després la cosa dels ous, del rodó, del circular, que també apareix a la pel·lícula, com el cercol i la cinta de la gimnàstica, està ple de simbolisme. En acabat hi ha més elements d'un simbolisme que funcionen de forma quasi subliminal, però que a mi m'agrada molt jugar amb ells. Jo soc molt fan de Bigas Luna, molt, molt fan. I també és com una mena d'homenatge que li volia fer.

Té un nou projecte en marxa?

Ara mateix estic rodant un documental sobre ramaders de porcs. I ara no tinc cap projecte nou de ficció.

“M'interessen les dones en conflicte, que tenen història, que estan en processos problemàtics, que la vida els posa bastons a les rodes”

Belén Atienza, que és també la seva productora, que és una productora magnífica, per no dir la millor a Espanya. Ha estat molt exigent. Treballar amb els millors fa que treguis el millor de tu.

Com ha estat el canvi de tocar l'univers adolescent a *La vida sense la Sara Amat* i ara centrar-se en el trasbals d'una dona madura?

A mi m'interessa molt el món de la dona. No creiguis que hi ha tantes diferències entre una adolescent i una dona gran, en tant que totes dues estan en una porta de canvi i tenen preocupacions, a vegades, molt semblants, saps. A mi m'interessa molt el tema de la dona, tingui l'edat que tingui. Ara estic

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

La ciutat espectacle

El món actual més que per territoris està conformat per ciutats. Grans urbs que apleguen bona part de la població, que configuren un nòdul en els fluxos globals de recursos, informació, tecnologia i coneixement. Les ciutats globals (Londres, París, Barcelona, Nova York, Madrid, Amsterdam...) aspiren totes les energies dels territoris als quals no deixen ni població, ni oportunitats i encara menys protagonisme. Els estats-nació són una mena de rêmora antiga. La competència global és entre ciutats, les quals pugnen per fer d'aparador i atraure turisme d'elit i economia del coneixement, a banda de ser un referent de cultura i de grans esdeveniments mundials. Sovint, darrere l'esplendor que branden hi ha moltes misèries, sofriments, expulsions de la població cap als marges i els problemes irresolts són multitud. Barris degradats que coexisteixen amb processos de gentrificació, falta d'habitatges, turisticació insuportable, falta de serveis, pèrdua de benestar dels seus ciutadans, dèficit d'atenció... Darrere els lluentons de resultar ciutats desitjables i desitjades, de representar el cosmopolitisme i la modernitat, hi ha gent que ha de marxar, les bosses de misèria augmenten o no hi ha activitats econòmiques més enllà del turisme. Les ciutats han passat a ser pels seus dirigents i per les classes dominants que tallen el bacallà mers escenaris on exhibir grandeses que, en realitat, no es tenen. Destinacions obligades en un món de moviment accelerat i continuat a la conquesta de fotografies per penjar a Instagram. Ciutats que, com les estrelles

lluents del *music-hall*, tenen una trista història i una depriment realitat quan baixen de l'escenari. El màrqueting ja ha estat despulat de ser un pur instrument per fer conèixer per constituir-se en una finalitat en ell mateix.

Barcelona ha simbolitzat durant trenta anys un referent com a ciutat de cultura, oberta, mediterrània i cosmopolita. Com un spot d'Estrella Damm. La ciutat ideal una vegada va descobrir el mar i va començar a estimar-se. La turisticació més vulgar n'ha estat la con-

El màrqueting ja ha estat despulat de ser un pur instrument per fer conèixer per constituir-se en una finalitat en ell mateix

seqüència, cosa que l'ha portat a morir d'èxit en tant que ciutat de residència. Ja no és pels que hi viuen, que no la poden pagar ni sostenir. Juga la lliga de ser representació i escenari, símbol del globalisme dominant i de l'imperatiu de la mobilitat. El projecte de ciutat que es deriva de les accions públiques és el d'accentuar aquest paper i no perdre la batalla simbòlica davant de Madrid, capital que a partir d'Aznar ha decidit absorbir-ho tot al sud d'Europa i així, de retop, acabar amb l'anomenat "problema territorial" a Espanya. Grans esdeveniments esportius del motor, del tennis,

mundials del que sigui, promoció turística ingent intentant seguir el "model Barcelona" però amb tota la potència que li dona ser capital d'Estat... Un model desfasat, vell i contra el benestar dels seus ciutadans. Després d'uns anys de confusió, sembla que Barcelona vol tornar a jugar la partida: seu de grans gires de concerts, sortides del Tour o Fórmula 1 a l'eix del comerç del luxe de la ciutat. Que la festa continuï. Tota una declaració de principis.

La demostració de Fórmula 1 al passeig de Gràcia té efectes i costos reals a la ciutat, però, alhora, conté una potent càrrega simbòlica. Els trastorns de la mobilitat resulten evidents en un espai tan central, com uns costos d'obres que, en aquest cas, han trobar recursos municipals i un calendari d'urgència. Pot ser que tant barcelonins com turistes estiguin encantats per l'espectacle addicional que se'ls proporciona de manera gratuïta. Cultura de l'entreteniment i un missatge que la privatització de l'espai públic no té cap mena de problema. Un esport de classes altes per gaudi de sectors acomodats que són el que segueixen els seus grans premis per tot el món. L'elitisme per bandera i desposseïció de la ciutat als que l'habituen. Mentrestant, a uns centenars de metres, a Ciutat Vella la brutícia, marginalitat, pobresa i exclusió campen lliurement. Això és la ciutat neoliberal, clarament segregada i deshumanitzada. Aquest és el model de ciutat que necessita Barcelona? Aquest és el projecte progressista per a la ciutat? Alguna cosa no encaixa.

Eduard Roure

BADLANDS

De lectura obligatòria

En els últims temps he après la humilitat de no afegir res al que han dit molt millor que jo altres veus autoritzades, i estalviar-me així tot d'obvietats o reiteracions. Per exemple: "Aquí anem perdent llençols a cada bugada i jo, que voleu que us digui, soc fredolica: ens acabarem quedant a la intempèrie, tant considerar que no passa res si traiem unes lectures d'aquí i unes d'allà. Quan surten els resultats de l'informe PISA, ens posem les mans al cap, però després som capaços de dir bestieses com aquesta, i encara ens sorprenem de la pèrdua de competències lectores." (Anna Guibert, "Perdre un llençol a cada bugada", diari *Ara*, 24/05/2024). O bé: "No disposar d'un cànon compartit implica no disposar d'una gramàtica nacional clara, que seria com no disposar d'unes normes ortogràfiques compartides i que, a la pràctica, implica la dissolució com a llengua, i, finalment, com a nació.

Implica un empobriment cultural i intel·lectual generalitzat. Disposar d'un cànon literari català és imprescindible per a la nostra supervivència col·lectiva, especialment en un país on potser la meitat de la població viu completament al marge de qualsevol element simbòlic català i la seva única possibilitat d'adquirir-lo és en una aula. [...] Penso que cada generació de professors, escriptors i crítics té el dret i l'obligació de matar el pare, qüestionar les obres referents i proposar-ne de noves. Ara bé, això no es pot fer sense pare" (Xavier Díez, "Sense cànon, sense país", *Revista Mirall*, 28/05/2024).

Encara més: "El cànon hi és per saltar-nos-el: però l'hem de conèixer com si fos el missal. Quan un examen d'accés universitari, i per tant una administració, imposa (sí, imposa!) una sèrie de llibres no està maltractant alumnes o docents: contràriament, els està mostrant que viuen en un tros de terra que

es relliga necessàriament a uns textos i a una determinada forma d'escriure. La seva importància rau precisament que no hi hagi itineraris (ecs) alternatius" (Bernat Dedéu, "Lectures obligatòries", *El Nacional.cat*, 27/05/2024). Finalment: "La lectura no va ser mai sense esforç: ni encara avui, perquè els plaers són més rics si presenten una certa resistència. És molt dur veure com per ignorància i frivolitat hem anat negant progressivament als nostres propis fills la conversa amb si mateixos a través dels llibres, que són el contacte directe amb la llibertat i la clau de volta de la intel·ligència. L'eliminació de les lectures obligatòries és un prefaci al nihilisme, potser un epíleg a milers d'anys d'un ensenyament que, a través de l'escriptura, anava passant d'una generació a l'altra el patrimoni espiritual, la meditació que segons Aristòtil és el privilegi dels déus" (Toni Sala, "El monument", diari *Ara*, 29/05/2024). A aquestes lectures obligatòries remeto avui gustosament els actuals pensadors d'Educació, si no s'ho han de prendre com un càstig.

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Anna Tomàs i Mayolas

L'amor val la pena

Si encara no heu llegit mai Jeanette Winterson us la recomano molt i aquest seria un bon llibre per començar. Escrit l'any 1992, ens arriba ara en la nostra llengua de la mà d'Edicions del Periscopi, que ja compta amb altres tres llibres de l'autora, i gràcies, en aquesta ocasió, a la traducció de Bel Olid.

Escrit al cos és una gran història d'amor entre dues persones adultes aparellades. Una reflexió sobre els vincles, sobre els conflictes de valors i de creences relatives a les estructures socials dels afectes.

"Per què és la pèrdua la mesura de l'amor?", així comença l'explicació que l'amant fa a l'amada durant bona part del llibre. I en la qual com a purs *voyeurs* hi llegirem la seva vida amorosa, les seves contradiccions, els seus esforços, les seves crisis, els seus anhels, amb les conclusions que sobre el fet d'estimar ha anat construint. I tots els detalls de la seva relació, des de l'inici, la trobada, els dubtes, les certeses..., fins a la separació.

En una segona i breu part, també un monòleg dedicat a l'estimada, l'amant li va descrivint totes les parts del seu cos, ara malalt, amb detallada devoció. Entrellaçant l'explicació fisiològica del cos amb la del desig, la tendresa i el sexe. És un comiat, un dol, la construcció del record a través del propi cos. "Per recordar-te és el meu cos que toco." És un parèn-

tesi en la novel·la, amb una estructura més original que la resta, en la qual la novel·la queda suspesa, de la mateixa manera que hi queda la vida, quan vivim una experiència dolorosa.

En la part final del llibre, els lectors passem a ser escoltadors actius de les reflexions de l'amant, ja no li explica a la seva estimada, és a nosaltres a qui aboca les seves contradiccions, la desesperació en entendre l'errada i en la recerca de l'amada. "Louise, estrelles als ulls, la meva constel·lació. Et seguia fidelment però vaig abaixar la mirada."

Us animo a llegir-la, una autora que sempre

m'atrapa, la seva manera d'escriure intensa, honesta i agosarada. Pel que explica, per com ho explica, per entendre o recordar les moltes formes de l'amor, la necessitat de comunicació, la de trencar clics quan aquests ens ofeguen, les trampes que ens podem fer a nosaltres mateixos, o el pes de l'ego en els vincles i les relacions. "Això em sorprèn, que amb el dolor i la des-trossa arribi el reconeixement. Va valer la pena. L'amor val la pena."

ESCRIT AL COS

Autora: Jeanette Winterson

Traducció: Bel Olid

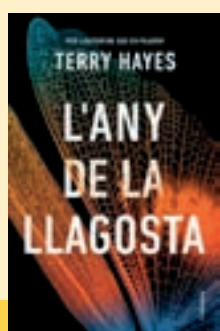
Editorial: Edicions del Periscopi

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2024

Pàgines: 205

NOVETATS EDITORIALS

'L'any de la llagosta'

Terry Hayes
Columna

Alguns diuen que si John le Carré va ser el novel·lista de la Guerra Freda, Terry Hayes ho és de l'era global i digital d'avui. Després de l'èxit de *Soc en Pilgrim*, torna ara amb *L'any de la llagosta*. En Kane, el seu protagonista, un espia de la CIA amb llicència per a gairebé tot, ha de buscar un occidental que té informació molt valuosa al territori incert entre l'Iran, l'Afganistan i el Pakistan.

'Carn d'olla'

Jaume Cabré
Ed. Proa

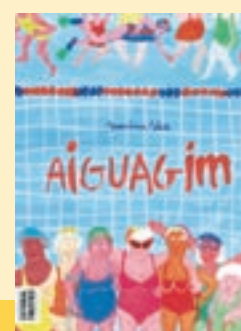
Quan l'any 1978 un jove Jaume Cabré va debutar amb aquesta novel·la, poc es podia imaginar que s'acabaria convertint en un dels autors més destacats de la narrativa catalana actual. Aquí hi mostra el seu talent amb un relat coral sobre la Barcelona popular. "El vesper d'una Barcelona popular, bastonejada i espavilada", diu Adrià Pujol al pròleg d'aquesta merescuda reedició.

'Salt en el temps'

Kurt Vonnegut
Males Herbes

En la darrera novel·la que va escriure, Kurt Vonnegut imaginava que la humanitat, situada l'any 2001, feia un salt enrere de deu anys en el temps. I estava condemnada a repetir tot el que havia fet en aquella dècada minut a minut, sense poder canviar res, com si tothom portés pilot automàtic. L'editorial catalana més fidel a l'autor completa la publicació de la seva obra en català.

'Aiguagim'

Marina Sáez
Ed. Finestres

Marina Sáez es va submergir en la vida d'un grup de dones que coincidien practicant l'aiguagim en una piscina de Barcelona. D'aquí n'ha sortit aquesta història explicada en format de còmic. Hi parla de com aquella pràctica pot acabar creant un espai on les participants s'hi senten emancipades, més enllà d'estereotips (el de l'edat, entre d'altres). Una història plena de tendresa.

'El negoci dels nadons'

Elena Crespi
Raig Verd Ed.

Des que els avenços de la ciència la van fer possible, la gestació subrogada ha estat objecte de debat, amb defensors i detractors. La psicòloga i sexòloga Elena Crespi se situa clarament entre els segons. A partir de la seva recerca, afirma que ha esdevingut una forma d'exploració del cos de la dona, amb implicacions econòmiques, que dona peu a males pràctiques i actuacions mafioses.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

334

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Diccionari català-valencià-balear,
d'Antoni M. Alcover i Francesc de B. Moll

Una joia

De jove, l'entusiasta clergue mossèn Antoni M. Alcover havia recollit cançons i rondalles de pagesos. Segons ell, hi sortien paraules arcaiques i dialectals que no es trobaven en cap diccionari. Per aquest motiu va decidir crear-ne un: havia de ser nacional, dialectològic, històric i amb documentació literària. Tot en una peça. En cada article, a banda de les definicions, doncs, s'hi inclouen des de pinzellades de cultura popular, locucions i dades del refranyer fins a informació fonètica i etimològica. Hi ha contingut diferent, segons la informació que es té del mot estudiat. Així doncs, si hi busquem una paraula com *clemàstecs*, per exemple, hi trobarem les diferents maneres de dir el mot a tot el territori (*clemascles*, *clemasques*, *clemalles*, *clemalls*, *clemastres*, *calamàstecs*, *calamastres*, *cremallers*, *cremallls*, etc.) i, en algunes entrades com aquesta, fins i tot una fotografia o dibuix de l'objecte.

El projecte va començar l'any 1900 amb una crida a la col·laboració per a la recollida de vocabulari que va ser tot un èxit. Al llarg dels anys, una calaixera mítica i envoltada de polèmica va acollir els milers de fitxes del que va acabar essent el *Diccionari català-valencià-balear*, d'Antoni M. Alcover i Francesc de B. Moll.

Avui dia, aquest tresor poc conegut està disponible en edició electrònica, com a resultat del projecte d'informatització que es va dur a terme els anys 2001 i 2002 amb el suport de la Generalitat de Catalunya, el govern de les Illes Balears i el govern d'Andorra. Així que ja ho sabeu, les fitxes de la famosa calaixera, a un clic: <https://dcbv.iec.cat/>.

Clemàstecs de tres cremalleres (Organyà)

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

VIURE A CATALUNYA.
APRENEM CATALÀ
des de l'amazic

Material didàctic del Departament de Cultura per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'amazic.

amb el suport de:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

EL 9 NOU

Ho podeu trobar a: EL9NOU.CAT

UNITAT 07: La casa i l'entorn

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

BONEY M. 'Nightflight to Venus' BMG International, 1978

A finals dels anys setanta, la música disco feia furor entre el públic, tot i que als crítics no els acabava d'agradar. I els reis de la discoteca eren segurament Boney M., un grup format per tres noies i un noi, tots negres, sorgits a mitjans d'aquella dècada a Alemanya. Aquest *Nightflight to Venus*, el seu tercer disc, va ser el que els va col·locar al cim de l'èxit, sobretot a Europa, per la senzilla raó que aquí hi havia dues cançons irresistibles que els joves de l'època es van fer un tip de ballar: "Rasputin" i "Rivers of Babylon". Les dues cançons van sonar a les ràdios sense parar. També es van fer molt famoses "Painter Man", amb uns *riffs* de guitarra força sorprenents, i "Never Change Lovers in the Middle of the Night". Veure'ls cantar per la tele era divertit, això sí, els instruments eren pregravats. De fet, hi havia una mica de trampa: l'ànima del grup era el productor alemany Frank Farian, que es

va fer ric amb l'invent, que componia la gran majoria de les cançons i que, a més, als discos era el que cantava en comptes del cantant *oficial*, Bobby Farrell. Però les harmonies que feien les tres noies, Marcia Barrett, Liz Mitchell, Maizie Williams, eren precioses. El disc, per cert, es tanca amb una versió d'un dels grans èxits de Neil Young, "Heart of Gold". A principis dels anys noranta, Boney M. va deixar de gravar discos.

NOTES

Itaca Band celebra 15 anys regravant-se en acústic

Regravant-se en acústic i també amb alguns remixos electrònics d'algun dels seus grans èxits. Aquest serà el contingut del nou disc que Itaca Band publicarà a la tardor per celebrar el seu 15è aniversari i que tindrà una edició única en format vinil que ja es pot adquirir en prevenda des d'aquesta mateixa setmana. Per anunciar la bona nova i anar esmolant les eines, a més, acaben de publicar *Temerario*, la primera de les peces que han regravat en aquest cas amb la complicitat de Gerard Aledo, que canta al costat d'Albert Garcia, líder de la banda de Montcada i Reixac (amb connexions també amb Espinelves). Per aquest primer llançament han escollit la seva cançó més cantada i escoltada, ja que des que es va editar el 2015 porta més de set milions de reproduccions a plataformes digitals. *Temerario*, tal com expliquen des de la banda, és un crit "a

trencar amb tot el que està establert i seguir el camí que cadascú decideixi, vivint al màxim el present i cuidant i sent cuidat per la gent del nostre cercle més proper". En 15 anys, Itaca Band ha trepitjat escenaris d'arreu dels Països Catalans, Europa o l'Índia. Fins i tot van fer de teloners de Foo Fighters al Fuji Rock, un dels festivals més importants que es fan al

Japó. Aquest estiu no aniran tan lluny però sí que tocaran per tot Catalunya, l'Estat espanyol i també a França o a Portugal. I un cop acabi la gira d'estiu, apareixerà el nou disc amb moltes altres col·laboracions i sorpreses a part de la d'Aledo. I després, a celebrar-ho. Que 15 anys no són poca cosa ni es fan cada dia.

EL TEST

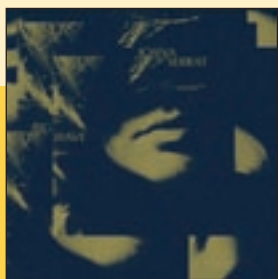
Roger Solé (Blue Hole Dragons)

Primer instrument que vas aprendre a tocar. La guitarra quan tenia 8 o 9 anys. El meu tiet me la va regalar per l'aniversari. **Primer grup del qual vas formar part.** Mediterrània Band. **Primer disc que et vas comprar?** Suposo que *Appetite for Destruction*, de Guns'n'Roses. **Quants discos tens aproximadament?** En tinc una col·lecció força extensa. **Salva'n tres (de discos).** *Travel with Love*, de Justin Hinds; *From Paris with Love*, de Skatalites, i *Som riu*, de Txarango, pels records que em porta. **Un concert (com a públic) per recordar.** Kabaka Pyramid al Rototom de Benicàssim.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

JOANA SERRAT 'Big Wave'

L'últim disc d'estudi de Sopa de Cabra és *La gran onada* i el penúltim *Cercles*, on curiosament hi col·laborava Joana Serrat. I part de la temàtica que presidia aquelles cançons apareix també a la *Big Wave* (Gran Onada) de Serrat: Desesperança, dolor, trencaments... Pel que fa a so, però, Serrat està a una altra divisió. Quan molts artistes de l'Estat hi van ella ja en torna. *Big Wave* és un dels millors discos que s'editaran a Europa aquest 2024 i consolida la vigatana com un dels pocs artistes amb segell propi allunyat del *mainstream*. Per molts anys!

MOCS & CUCS 'Cremem los putos bancs'

Mocs & Cucs és una banda de *metal* en català de les terres de Ponent. Els seus dos líders, Jordi Castells (guitarra i veus) i Guillem Tugues (baix i veu), fa anys que li fotien amb la històrica banda Plowshare i fa un temps van decidir impulsar un projecte paral·lel amb el sentit de l'humor ben esmolat i amb el nom de Milford Sons & Gunther Cucs. Poc després van debutar amb *Cadàvers en avançat estat de putrefacció* i ara, amb encara menys pèls a la llengua (i el nom retallat), hi tornen amb el segon llarga durada, *Cremem los putos bancs*.

GORAN LEVI 'Guide Tones'

Goran Levi és un guitarrista búlgar que viu a l'illa de Mallorca des que tenia 4 anys. Allà s'ha forjat com a músic sobretot de l'àmbit del jazz i ara presenta un àlbum amb sis composicions pròpies originals dedicades a les amistats, els mentors i els referents que l'han inspirat al llarg de tota la seva trajectòria. El disc és eclèctic i mescla temes acústics, propers i íntims (*Waltz for tomeu / fisherman's tale*) amb d'altres d'energètics i explosius en format elèctric com *Song for marius* o *Que se yo*. Interessant.

SALUT

Dr. Josep Castanedo / núm. col. 11.394

Avenços científics en medicina

Aquests són alguns dels temes mèdics rellevants que han captat l'atenció recentment:

■ 1. TERÀPIA GÈNICA AMB CRISPR

Tant al Regne Unit com als Estats Units, s'ha autoritzat la primera teràpia gènica basada en CRISPR. Ha demostrat èxit en el tractament de pacients amb anèmia falciforme i beta-talassèmia, dos trastorns genètics que afecten els glòbuls vermells.

■ 2. RECUPERACIÓ DE LA PARLA MITJANÇANT IMPLANTS CEREBRALS

Pacients amb esclerosi lateral amiotròfica (ELA) i accident cerebrovascular (ACV) han experimentat millores notables en la parla gràcies a implants cerebrals avançats. Aquests dispositius interpreten senyals relacionats amb el llenguatge en àrees específiques del cervell.

■ 3. RECUPERACIÓ DE LA MOBILITAT EN PACIENTS AMB PARKINSON

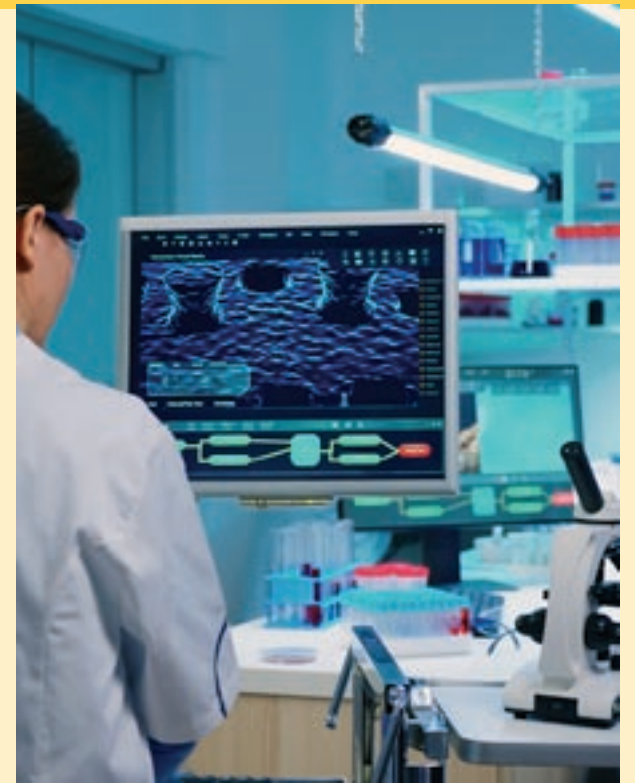
Un pacient amb malaltia de Parkinson en fase avançada va poder tornar a caminar gràcies a un doble implant cerebral. La combinació d'un generador de dopamina i un estimulador cerebral va ser clau.

■ 4. INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL PER A LA DETECCIÓ PRECOÇ DEL CÀNCER

S'ha aconseguit anticipar el càncer de pàncrees fins a tres anys abans del seu diagnòstic mitjançant patrons específics identificats per la IA. Això és crucial, ja que el càncer de pàncrees sovint es detecta en etapes avançades.

■ 5. AVENÇOS EN EL TRACTAMENT DE L'OBESITAT

S'han desenvolupat fàrmacs efectius per tractar l'obesitat, una malaltia que afecta un percentatge significatiu d'adults europeus. Medicaments com Ozempic, Saxenda i Mounjaro han estat destacats pel seu impacte.

Aquests avenços científics ofereixen esperança i oportunitats per millorar la salut i la qualitat de vida arreu del món.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Tor, qui va tort

El pseudoperiodisme m'ha permès entrar de franc a alguns concerts que han valgut molt la pena, i de vegades ser en àpats on la principal diversió és posar a parir els que no hi són presents. Fins i tot, fer amistat amb jugadors d'hoquei patins, músics, cineastes, delinqüents, bones persones (aquests dos últims no sempre són incompatibles) i estar a l'esfera d'una política local on tan aviat hi ha gent que

et truca per comentar sorneguerament l'actualitat ripollesa com d'altres de més miserables que t'amenaquen de denunciar-te per haver dit veritats com punys amb la boca petita. Però altres cops també et posa en situacions més complicades, i sovint et fa perdre el temps per no acabar publicant res. Quan algú la fa grossa o bé té comportaments de cacic i has d'anomenar-lo amb noms i cognoms, pots passar alguna nit de mal dormir, tement que quan faig dreuera pel carrer Tallaferro m'estaran esperant per arrencar-me els testicles amb un martell de fuster, per obligar-me'ls a menjar sense ni tan sols coure'ls o condimentar-los.

Durant les últimes vuit setmanes, TV3 ha emès els capítols corresponents d'una sèrie aparentment fàcil de Carles Porta. Fàcil, perquè fa 19 anys va publicar el llibre *Tor. Tretze cases i tres morts* (La Campana), que el desembre de 2005 ja va presentar a la llibreria La Tralla de Vic. O sigui que és un cas que el té apamadíssim, després d'haver-ne enregistrat també documentals pel 30 minuts, i notícies pels serveis informatius de Televisió de Catalunya. Però alhora, i veient les imatges, tampoc és tan senzill. Porta va haver de tractar amb gent feréstega, d'una ruralitat que a finals

del segle XX encara semblava ancorada a l'edat mitjana, amb alcoholics, assassins confessos i gent que al primer "deu-vos-guard" ja amenaçaven de treure una arma per utilitzar-la de forma poc amistosa.

Molt més enllà del cas i la seva no-resolució, l'interessant de Tor és que seguint un esquema

extremadament reiteratiu –amb la meitat de capítols segurament també ho hauríem entès– i que segueix les pautes de la seva exitosa *Crims*, hi fa aparèixer un munt de personatges secundaris que no tenen preu, de torts com van per la vida. El cim absolut d'aquesta desfilada d'individus als quals preferiries no tenir a la taula del costat durant la comunió –en cas que encara se'n facin– de la seva filla són en Josep Mont, la Marli Pinto i la seva colla d'amistançats, als quals veiem en un sopar on porten molts més litres d'alcohol al seu interior que no pas dents a la boca, fins al punt que la dona va aconseguir baixar tot un tram d'escales en un vol sense motor amb aterratge complicat. Els dos germans mossos del cacic Palanca –amb menció especial per Lázaro i la seva fluïdesa verbal capaç de maleir deu vegades a cada síl·laba–, el guardaespalles d'inclinacions franquistes de l'altre cacic (Sansa), els contrabandistes, o els *hippies* que vivien de franc a la muntanya, conformen un fresc extraordinari de realitat pirinenca, vigent encara que no hi hagués hagut cap fet luctuós que en servís d'excusa. I tot plegat al voltant d'una muntanya que el 1978 va ser arrendada curiosament a dos llenyataires osonencs.

Dilluns 29 d'abril de 2024
TV3 estrena la sèrie documental 'Tor',
creada per Carles Porta

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

ARANZELS I PROTECCIONISME

Contra qualsevol lògica liberal apresada a cop d'anys d'hegemonia ideològica, està reapareixent la iniciativa de posar traves al comerç entre països amb la imposició d'aranzels a determinats productes. Els aranzels, un tipus de tribut que s'imposa en una transacció comercial entre països diferents, són una eina pròpia d'un proteccionisme que s'adiu poc amb els postulats del lliure comerç que han predominat durant dècades a escala internacional. La reparició dels aranzels conviden a desaprendre el que ha estat la idea central en el comerç internacional.

D'una setmana ençà, tot i que el debat ve de més enrere, la imposició dels aranzels està prenent protagonisme arran de la decisió de la Comissió Europea d'imposar-ne als vehicles elèctrics procedents de la Xina. Els vehicles xinesos havien tingut mala premsa en els temps que la protagonista del mercat ha estat la combustió. Però ara, la Xina ha pres una certa davantera davant Europa, arran de la presa de consciència que el futur de l'automoció passa per l'electrificació. La Xina ha aconseguit avenços en aquest àmbit i la sospita –més aviat la certesa– és que en bona part els avenços s'han aconseguit amb una ingent injecció de diners de l'Estat xinès, que permet que els vehicles elèctrics en aquell país es puguin produir i comercialitzar a cost molt baix. El dopatge estatal fa els vehicles xinesos més competitius en preu i, amb la finalitat de protegir la indústria europea, es pren la determinació que s'imposaran aranzels als vehicles que vinguin d'aquell país, que tindran en conseqüència un cost menys atractiu per als consumidors europeus.

La Unió Europea posa la bena quan la ferida encara és poc profunda. La quota de mercat de l'automoció xinesa al continent encara és baixa, es calcula que un 8%, però ara es prevé el risc que es vagi incrementant. Hi ha un fet cert en l'acusació de la Unió Europea, que a més té el suport d'una investigació que va encarregar el mes d'octubre passat: la Xina té un esquema de subsidis, incentius fiscals, crèdits tous i aportacions directes a la seva indústria automobilística. No s'ha d'oblidar que Europa no està, en aquest sentit, lliure de pecat. També hi ha subsidis, incentius fiscals o crèdits avantatjosos

a la seva indústria automobilística. Fins i tot, en alguns casos, a la indústria automobilística xinesa, com es podrà comprovar amb l'aterratge de Chery a les antigues instal·lacions de Nissan a Barcelona. Segurament, la diferència es dona en el percentatge que suposa per unitat fabricada, més alt en el cas de la Xina, però posar com a únic pretext que els vehicles d'aquell país són competitius només perquè tenen l'empenta del govern no deixa d'amagar un cert punt d'hipocresia en la decisió.

En aparença, Europa està mostrant la debilitat del desenvolupament d'una nova indústria d'automoció. Amb el cofoisme dels temps passats, quan competia a llocs de la qualitat de la seva producció en el camp de la combustió, moltes mesures industrials que ara es manifesten com a indispensables en la necessària transició al sector s'havien anat demorant. Europa ha estat erràtica, ineficient i lenta en aquesta transició. En part, perquè en el passat es va considerar que la indústria era una rêmora històrica i que el més eficient era que la producció embrutés tercers països. Ha estat així com la Xina ha pogut competir millor en el procés d'electrificació de la mobilitat. Perquè per produir vehicles hi ha tot un seguit de processos previs, des de primeres matèries, productes semielaborats i tecnologies, que la mateixa Xina ha tingut al seu

abast i Europa ha tingut lluny.

Ara, el problema es pretén resoldre amb un pegat dels aranzels. És una probable via per guanyar temps per avançar cap a una mobilitat elèctrica pròpia. L'experiment és arriscat. En primer lloc, perquè no hi ha certeses que aquest pas es faci prou a temps. Bastir el que ara està de moda qualificar com a cadena de subministrament no és una tasca que es faci en dos dies. I, aquí el segon dels riscos de l'experiment, suportar la via de la imposició d'aranzels durant molt de temps és, en aparença, poc viable. La Xina difícilment es quedarà de braços creuats i si alguna conseqüència ha tingut el llarg període de globalització, tan aplaudida pel més clàssic dels liberalismes, és una estreta interdependència entre mercats. La Xina, efectivament, ja està fent mostres que no es resignarà. Si Europa imposa aranzels als seus vehicles, la reacció afectarà la carn de porc europea. L'Estat espanyol, que havia estat dels més entusiastes defensors dels aranzels, rebrà la conseqüència més intensa si aquesta reacció xinesa es materialitza. És el primer exportador de carn de porc a la Xina, amb un valor global que supera els 1.200 milions d'euros. De moment, el que ha fet la Xina és obrir una investigació per la sobreproducció porcina europea i si aquesta propicia pràctiques de *dumping*. Investigaran uns mesos, però no cal tenir una bola de vidre per endevinar que la conclusió serà afirmativa. I llavors estarà escrit el pretext per imposar aranzels. Carn de porc contra vehicle elèctric.

El comerç internacional s'ha de regir, per descomptat, per unes regles clares, sòlides, predictibles i equiparables entre països, i és legítim defensar que es mantinguin dins d'aquesta netedat. Però la remor de fons de la introducció dels aranzels augura uns temps de proteccionisme que tenen un inquietant ressò de nous aires polítics. A llocs del proteccionisme (*America First*) es va bastir el discurs de Donald Trump als Estats Units. I, ara, ressona el proteccionisme ben pocs dies després que la ultradreta hagi fet una urpada en les eleccions europees. Potser són només percepcions, però mai és sobrer estar alerta: proteccionisme rima amb populisme.

FREPIK

INDICADORS

Serveis alentits

L'índex de producció del sector serveis baixa un 0,8% interanual a Catalunya el primer trimestre del 2024. En canvi, l'índex de volum de negoci creix el 0,5% respecte a un any enrere, atès que el sector d'altres serveis (és a dir, els no comercials) creix un 4,3%. El sector comerç perd un 1,7%. Els augments més destacats es donen a l'hostaleria (10,3%) i a les activitats administratives i serveis auxiliars (7,7%).

Inflació a l'alça

Les exportacions catalanes van augmentar a l'abril un 5,6% en comparació amb el mateix mes de l'any passat, fins als 8.520 milions d'euros, segons dades del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa. Les vendes a l'estranger trenquen cinc mesos consecutius de descensos, tot i que si s'analitza el període acumulat des del gener encara retrocedeixen un 5,6% en relació amb els quatre primers mesos de 2023.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

Lluminositat

La sensació d'estar amb molta gent en un espai concret em neguiteja una mica. Les diferències entre uns i altres és enorme físicament i és abismal en la manera de comportar-nos, cadascú a la seva, buscant una bona posició en detriment dels altres, més a prop l'un de l'altre. Però arriba un moment que els llums s'apaguen, la majoria embogeixen però hi ha un instant de silenci i llavors sona la música. Comença el concert amb aquella melodia que recordes i el compàs et fa moure. Conjuntament amb tots els que t'envolten comencem a saltar, a cantar tots a l'una, com si tots fóssim un sol element. Llavors penso en els prats de muntanya, perquè a simple vista som com la catifa de plantes que ho cobreix tot, una estructura homogènia. Totes iguals, totes diferents en formes i matisos, que comparteixen un mateix espai, un tros de terra, que no competeixen per sobreviure de les altres, sinó que col·laboren perquè la resta creixin amb harmonia. Un tros de prat erosionat empobreix la diversitat de l'entorn. I ara, quan estic ballant amb el solstici d'estiu, tot és harmoniós, la llum esvaeix la foscor.

Les concentracions d'individus durant l'estiu no són res més que grups, més o menys nombrosos, que es troben en un espai concret per divertir-se. Ja es diu que els humans som socials per naturalesa, però si en alguna època queda demostrat és quan arriba el bon temps. Els carrers, les places, els mercats, les platges i festes populars o esdeveniments organitzats, com els concerts, són punts d'alegria interior. Tendim a agrupar-nos per afinitats, pel simple fet del gaudi del bon temps. Tenim la necessitat de compartir les experiències, de fer-les amb coneguts pròxims. Tot per ser feliços per uns instants.

Si ens comparem amb les plantes del prat, per cobrir les pròpies necessitats, tots tenim un mínim comú a compartir quan ens agrupem, i moltes vegades busquem facilitadors com pot ser la música per nosaltres, com també és el bon temps per les plantes silvestres, necessitem un connector que ens connecta a tots. Perquè l'objectiu final és oferir a l'altre allò que esperàvem rebre.

La cantant ha ofert el seu espectacle, el públic l'ha respost amb els cors a ple pulmó i tots aquells que no es veuen han fet que tot rotllés a la perfecció. Com el tècnic de llums, que ha fet possi-

ble que tot allò es pogués veure, un simple gest il·lumina a un que il·lumina la multitud. És el que fa brillar l'artista el mateix que endinsa l'espectador a l'espectacle. I tots es connecten amb el simple gest dels artistes, quan saluden i aixecant el braç amb la mà oberta dirigint l'agraïment a tots aquells que fan possible l'esdeveniment.

És aquest simple gest que fa que l'amor sigui visible, com si fos una força extremadament poderosa, que un cop apagats els llums dispersa per l'espai. I la majoria tornarà a la individualitat de sobreviure a la multitud, però tots, encara que ens n'oblidem, portem la flama ben viva de l'amor.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 21-06-2024 al 27-06-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Algú de la família o estar molt tancat a casa poden posar a prova la teva paciència. Fer autocrítica estarà bé, però una escapada o practicar una mica d'esport, també.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Surt el teu costat més solidari i ajudes els que ho necessiten fent voluntariat o una aportació econòmica. Si estaves a dieta te la saltaràs per gaudir de la bona taula.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Vas a una celebració, com ara una festa d'aniversari, i t'ho passes bé. Estàs guanyant en seguretat i apostes més per tu, especialment pel que fa al sector professional.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Enhorabona! El Sol ja transita pel teu signe i sents que les coses comencen a moure's. Si t'has estat preparant per a un examen o oposició, els resultats semblen favorables.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Els somnis venen amb missatges importants. Si hi ha un problema que arrossegues fa temps, es farà present perquè ho solucionis. Pots viure un fet estrany o paranormal.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Penses a viatjar a un lloc del teu passat. Si habitualment no practiques esport, hi poses interès perquè vols millorar la salut. Possible desplaçament per motius laborals.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Es materialitza un projecte professional o assumpte personal en el qual portes temps treballant. L'amor pot aparèixer en el transcurs d'un viatge o en una trobada d'amics.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Escapada al costat del mar o al balneari que resulta emocionalment intensa i alliberadora. En l'amor, voldries donar una segona oportunitat a algú, però tems ser rebutjat.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

A la xarxa social no manquen persones interessades a conèixer-te més. Estaràs més sol·licitat en general. Al sector laboral, algú no és de fiar, però tu ja l'has calat.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Moment per a la promoció d'un producte/servei perquè pots trobar millor acceptació. Algú del passat vol posar-se en contacte amb tu, però no sap com. Actues amb més reserva.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Nova etapa laboral. Si cerques feina i contactes amb persones del teu passat, et poden donar un cop de mà. Si pateixes estrès, l'element aigua pot ser molt terapèutic.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

El sector de l'amor s'activa. Si no tens parella, és molt bon moment per conèixer algú adient. Pots sentir una mica de melangia. Trobada amb amics d'infantesa o joventut.

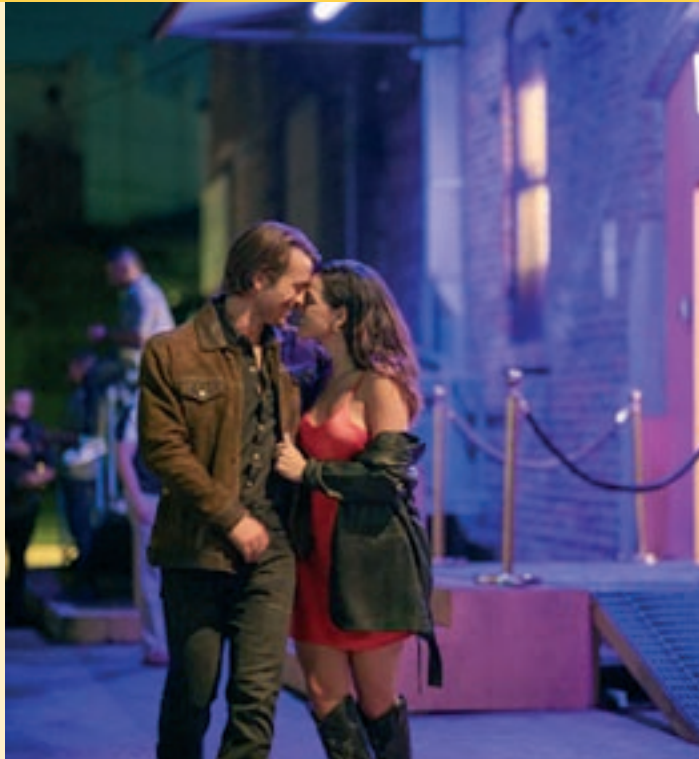
CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Hit Man. Asesino por casualidad'

De Richard Linklater

L'home de les mil cares

El nord-americà Richard Linklater, director de la preciosa trilogia romàntica *Antes del amanecer*, amb Julie Delpy i Ethan Hawke, ens presenta ara una enginyosa i divertida comèdia salvatge empeltada de *thriller*, *Hit Man. Asesino por casualidad*. La història ha estat coescrita pel mateix Linklater i el protagonista principal, l'actor Glen Powell, a partir d'un increïble cas real publicat en format d'article per Skip Hollandsworth al *Texas Monthly*. Gary Johnson (Glen Powell) és un professor de filosofia de Nova Orleans que esdevindrà confident policial quan es fa passar per sicari transformista, adaptant una disfressa segons el perfil de cada client que requereix els seus serveis criminals, per poder incriminar els que el volen llogar com a assassí a sou.

Gary, l'home de les mil cares, personatge múltiple, s'enamora d'una clienta, Madison Figueroa (Adria Arjona), que vol desfer-se del marit maltractador, trencant l'acord pac-

tat amb la policia de no implicar-se mai en els casos. En aquesta pel·lícula plena de sorpreses i girs, la vulnerable mestressa de casa es revelarà també com una llesta i perspicax dona, amb gust per les màscares, una ànima besona de Gary, esdevinguda al capdavant una imprevista *femme fatale* del cinema negre.

La nova pel·lícula del director de *Boyhood* (2014) es mostra com un brillant joc d'identitats on el personatge d'home gris de Gary es deixa portar pel seu nou personatge de sicari, d'aparença dura i de perfil atractiu, en una oportuna i hilarant reflexió sobre la doble personalitat. D'altra banda, la parella formada per Glen Powell –*Figuras ocultas* (2016, Theodore Melfi) o *Top Gun. Maverick* (2022, Joseph Kosinski)– i Adria Arjona –*El padre de la novia* (2022, Gaz Alazraki) o la sèrie *True Detective* (2015) creada per Nick Pizzolatto– transmeten molt bona química en la seva relació així com tota la rauxa i intensitat possible.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Irene Reig i The Bop Collective, al Cicle de Jazz de l'Ametlla

Irene Reig & The Bop Collective. Cicle de Jazz de l'Ametlla. Plaça de l'Ajuntament. Dissabte, 22 de juny, 20h. Irene Reig és una de les representants més destacades de la nova generació catalana de músics de jazz. Amb la banda que lidera, The Bop Collective, presentarà el seu nou treball, *Decisió i coratge* (The Changes, 2023). És el tercer disc de l'octet, que marca un abans i un després en la seva trajectòria, tant en l'àmbit interpretatiu com en el compositiu.

'Ballant' amb Mendelssohn

Ballant sobre les *Variacions serioses* de Mendelssohn, al Clàssica Jove de L'Atlàntida, Vic. Dijous, 27 de juny, 20.00h. Emma Stratton, artista resident del Clàssica Jove de L'Atlàntida de Vic, desplegarà el seu doble rol de pianista i ballarina. En el muntatge també hi intervindrà la ballarina Martina Pulido i Sílvia Pedret, que farà la narració de l'acte.

CINECLUB

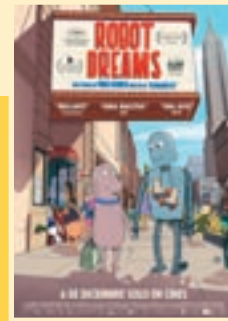

CINECLUB VIC
Divendres, 21 - 20h
VO amb subtítols
en català
Espai ETC

CINECLUB FRIK

'Demons' i 'Demons 2'

Itàlia, 1985-86. Dir.: Lamberto Bava i Dario Argento. Programa doble. A *Demons* i *Demons 2* assistirem a una salvatge invasió de dimonis (que no zombis) amb un gust especial pel mitjà audiovisual: si a la primera els monstres afamats de carn humana sorgeixen de la pantalla de cinema, a la segona faran acte de presència a través de la televisió. El resultat en tots dos casos és el mateix: un inevitable recompte de morts provocades per tota mena d'agressions físiques i un bany de sang que promet pintar de vermell el nou escenari de l'ETC. Dos exemples del millor cinema de terror *gore* italià dels 80 de la mà dels mestres Lamberto Bava i Dario Argento.

AC GRANOLLERS
Dimarts, 25 - 19h
Cinema Edison

CICLE GAUDÍ

'Robot Dreams'

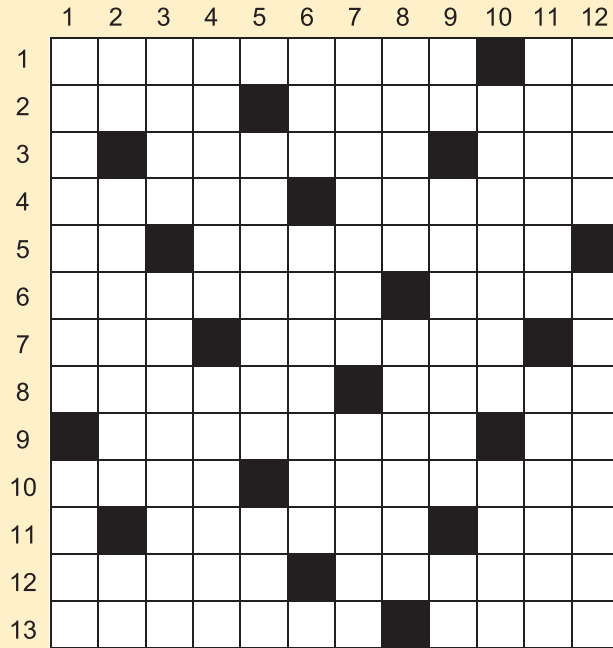
Espanya, 2023. Dir.: Pablo Berger. Animació. Dog és un gos solitari que viu a Manhattan. Un dia decideix construir-se un robot perquè sigui amic seu. La seva amistat creix fins a fer-se inseparables, al ritme de la Nova York dels vuitanta. Una nit d'estiu, Dog, amb gran desconsol, es veu obligat a abandonar Robot a la platja. Tornaran a trobar-se? Una faula commovedora sobre l'amistat i la pèrdua. Ens embarca en un viatge emocional a través de l'amistat entre un gos i un robot. Inspirada en la novel·la gràfica homònima de Sara Varon, la cinta ens convida a reflexionar sobre la naturalesa de la connexió humana, la solitud i el poder dels somnis. El director de *Torremolinos 73* i *Blancanieves* es passa a l'animació amb una pel·lícula bellíssima i commovedora.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Tot de gent mobilitzant-se per un ideal en un autobús argentí. Versió Final / 2. Estranya llei, al cor del pillet. Retuda a discreció i sense dedicació completa / 3. Intranet. Trec el cadàver de l'antic fumador veí. Principi aglutinant / 4. Ara qui no està bé és la veïna: va d'embarcació fluvial. És incompatible amb ser original, car no deixa ser singular / 5. Del cop al cap. Aquella sobirania que sempre és seva / 6. Introduir una dosi de Ventolín a l'organisme. Un bosc perquè s'hi amagui en Mora / 7. Del rebedor al tebeo. Alcaloide que et gira el cervell i tot. A la panxa del bou / 8. Híbrid entre la foca marina i la Sirenita. Surti d'alguna manera per poder celebrar el ritual / 9. No contagiaré res, dei cas encarregaré. Punt central del massís / 10. Vila aragonesa de màxim compromís. Es bellugui més que una abella / 11. Acabarà amb tu. Mot que de tan repetit t'ajuda a caminar per la vida. Vaixell contracorrent / 12. El més proper dels tripulants. Sembla un element i era un indoeuropeu / 13. Talla punys per fer embotit de marca. Cèl·lula del sistema nerviós capaç de generar gliadina.

VERTICALS: 1. Sabers exactes que de vegades necessiten lletres per manifestar-se. Tallat que no es pren, ans es mena / 2. Entremig de molt. És a l'apnea com al logo la logorreica. No em ve, el vers / 3. Com que és ancià ja mira cap dalt. Dotze sectors repartint prediccions a la rodona / 4. Mot dit a la manera complicada. Utilitzeu sense manipular / 5. Ve sense ni cinc. Transparent com si fos hialita de la Mina. Dins de tots els forns / 6. Duc de qualsevol manera. Flors per a mossèn Cinto. El tirador / 7.

Pintura a l'aigua per dibuixar amb molta trempera. Antiga indemnització pel senyor a qui el pagès escapçava el metatarsià / 8. Gegants amb peus de fang. Abstracta, com una família teatral / 9. Ai, avui! Aquestes també són velles, si més no pels socialistes. Al cor d'algú / 10. Ninot que torna sempre a lloc perquè té cara de paraula. Líquid intestinal de menys d'un quilo de pes / 11. Osonenc a l'orfeó (o al poble d'en Montalbano). Addicte al servei públic / 12. El boig de la clofolla. Per fer-se tallar el cabell a Sevilla podria arribar a matar.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

		9		6			4	
8		4			1			9
	1	6	9			3		
4							1	
				1	6		9	4
	6			7		2		
9	7		6	8				
			1	5		9	8	2
						5		6

Dificultat: difícil

		8		2	4		5	
				6			4	
5	3					6		2
	7	5	3		1			9
	8	2				5	3	
		4	8				7	
				2		6		
	2	6	7	3			4	8

QUADRE NUMÈRIC

5	-		-		-6
+		-		-	
2	+		-		1
-		+		-	
	-		+		6
6		1		-8	

SOPA DE LLETRES

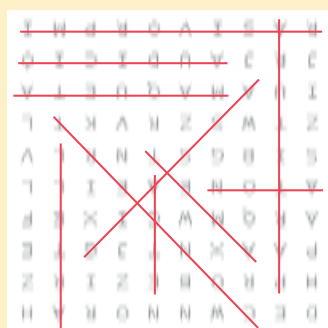
D	E	C	W	N	N	O	R	A	H
H	P	R	O	B	E	Z	I	R	Z
P	A	A	X	N	T	J	G	T	E
A	R	Q	M	W	C	I	X	E	F
A	T	O	N	E	A	E	I	L	L
S	T	R	G	S	T	N	R	I	V
Z	T	W	S	Z	R	V	K	T	L
I	U	A	M	A	Q	U	E	T	A
J	R	J	A	U	D	I	C	I	Ó
R	A	S	I	V	O	R	P	M	I

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Acte
- Assaig
- Audició
- Concert
- Improvisar
- Lletra
- Maqueta
- Nota
- Partitura
- Tema

SOLUCIONS

	8	-		1		9
9	9	+	4	-		1
		-		+		-
1	7	-	6	+		2
		-		-		+
-6	8	-	3	-		5

5	2	9	7	6	3	1	4	8
8	3	4	5	2	1	7	6	9
7	1	6	9	4	8	3	2	5
4	9	2	8	3	5	6	1	7
3	5	7	2	1	6	8	9	4
1	6	8	4	7	9	2	5	3
9	7	5	6	8	2	4	3	1
6	4	3	1	5	7	9	8	2
2	8	1	3	9	4	5	7	6

Dificultat: mitjana

7	6	8	1	2	4	9	5	3
2	1	9	5	6	3	7	4	8
5	4	3	9	7	8	6	1	2
6	7	5	3	4	1	8	2	9
1	8	2	6	9	7	5	3	4
3	9	4	8	5	2	1	7	6
4	5	1	2	8	6	3	9	7
8	3	7	4	1	9	2	6	5
9	2	6	7	3	5	4	8	1

Dificultat: difícil

1	C	O	L	L	E	C	T	I	U	V	F
2	I	L	L	E	D	E	D	I	C	I	O
3	E	X	H	U	M	O	A	G	L		
4	N	A	V	E	I	P	L	U	R	A	L
5	C	P	M	A	J	E	S	T	A	L	
6	I	N	A	L	A	R	O	M	A	R	
7	E	O	I	C	A	I	P	O			
8	S	I	R	E	N	I	R	I	T	U	S
9	S	S	I	R	E	M	A	N	V	A	R
10	C	A	S	P	A	R	E	S	O	U	I
11	U	C	A	S	O	S	A	V	U	A	N
12	P	R	O	E	R	I	L	L	I	R	I
13	E	S	P	U	N	Y	A	V	G	L	I